

Bunghku Si Hkai Sha Ladat

Tinang kaw na bra la na – Kung myin nna si tsawm ai hpe lata la nna tum shaw kashin nhtawm zai ni ga hta maku shaku la na matu dat da na,hka jaw ya na 3,4 ya hta maku ku wa ai hpe 4-5 ya na jang plastic sumbu hta ga bang nna htawt hkai da na.Dai bawng hpe shata 9-10 na jang sun pa de htawt hkai mai ai.Atum hpe bra hkai yang nmoi lawt ai majaw kanu hpun hte nlawt ai majaw kanu hpun hte nbung wa chye ai.

Lakung hpe daw hkai na – Loi ai hte kaja ai ladat re.Asi si ai hpan 1-2 ning kaw nna lakung daw hkai mai ai.Si wai ai hpan lakung daw bawng bra hkai na.Tsit ai lakung hpe galu de 1'-1 'jan daw nna pawt de nhkrem,ndung de ading sha di daw nna katsi hkun hkraw ai shara kaw bat mi tawn da nna nshu lamut tsi hte ru hkrat tsi hta tsing nna bawng bra yang kaja ai.20-25 ya hta ru hkrat nna tu wa na re.

Htawt hkai na lam – Bunghku hpun hpe jan shingna atsawm lu ai shara hta hkai ra ai.Hkai na nhkun htu hkyen nna ka-ang kaw hpun dung jun nna makau kaw nhpan 1-4 duhkra hkai da nna kap na matu sumri hte sawp wawp di ginsu gyit da ya na.(hpri sumri nmai lang ai).Asak 20 ning na hkam ai majaw Pe 1'jun nna hkai shalun yang kaja dik re hpe mu lu ai.,Hpun nhpan langai hte langai gang hkan pe4' kaw nna pe 10' duhkra yaw shdada ai hta hkan nna tawn da na.Hkai ten hpe yinam shang wa ten hkai yang kaja ai.Hka sha lu jaw ya yang shaning tup mai hkai nga ai.Hka hpe jahpawt daw jaw yang kaja ai.

Lakung tsan daw ya na lam – Kaba lawan ai majaw laning mi ria yang shadaw htum hkra galu wa na re.Makau de pra wa ia lakung daw 3-4 du hkra na hpe daw ya yang she n matsut ai hte n bung pru shadang kaja,jan hkra nna ana nhkrat na re.Lakung daw hkang kaw nna ana n shang na matu nshu lamut sat tsi gat/kahtawk ya na.

Hka jaw ya na lam – Bunghku amyu gaw grai hkun hkraw ai hpe hkam lu ai hpan raitim kaba lawan nna si kaja tsawm na matu hka jaw/bang ya ra ai.Ru gaw kata de 1' hta chyam bra tam sha ai lam nga ai.Dai majaw marang htu ai masa hte ga a hka gang lu ai masa hta hkann nna hka jaw ya ra na re.Pu pu si si ten hka nau law jaw yang yat na si kakprang ga ai lam byin ai majaw hka hkpe atsawm gawn ya na.Ginhtawng ta hta hpun pawt ga ntsa kaw namlap jahkraw yi hku hte loi magap da yang kaja ai.Yi hu kata kahkrun hte kagyin hkyeng rawng nna hpun hpe n gawa jahten hkra tsi gat lajang ya ra ai.

Namhpun bang ya ai lam – Hpun pawt hte makau grup yin na tsing ni hpe ayan sanseng da ya na. Tsing a majaw hka hte namhpun sum ai hta n-ga shingtai latung ana, U ni hpe machyu shara tai nna hkai hpun hpe bai jahten shaza ya ia majaw san seng ra ai.

Shingtai latung hte seng ai lam – Bunghku hpun hta shingtai latung nau nlaw ai. Kagyin hkyeng hte pu ni hpe sha jahten ai. Patsip, U, Yu ni si hpe sha ia lam loi nga ai, dai hpe makawp maga ya na.

Asi si ai hte di la na lam – Hkai ai kaw nna shata (8) hta si hpan ai asak 2 ning hpun kung sai sun ni hta Acre mi tan 10 pru nna 5 ning lahta sun sni dai hta grau pru lu ai. Atsawm gawn lajang yang she si law nna kaba tsawm ai. Si masa hta hkan nna si langai gaw gram 350-850 gm namnak nga ia majaw si 2500-1176 hta tan 1 nga ai.

Bunghku si kung myin ai gaw hkai ai ginra a du hkra ladaw hta hkan nna galai shai ai. Malawng maga June kawn Dec lapran myin ia hpe mulu ai. Kung myin ai hpe hkan lata di la nna katsi nna shingnip ai shara kaw tawn da ra ai. Bunghku si gaw di da ai hpan matut kung myin ai lam n nga sai majaw atsawm kung myin ai hpelata di la na ahkyak ai. Kung myin sai si gaw hkyeng mang ai nsam nga ai. Pu pu ai kaw nna kung myin ai hpe di la yang mung na na nhkam ai majaw di la ai ten hpe jahtuk la ra ai.

Nmoi shalawt ya na lam – Bunghku pu gaw shana de hkying (6) hta pu hpan nna hkying (10) htu yawng pu pyan ai hte jahpawt hkying (2) am hta nmoi law tai majaw shana pilan la, lagat ni nau n pru nna n moi lawt kaja ,awng na matu masha hte pu ni hpe hkan arut nna n moi shalawt ya yang grau kaja ai lam mu lu ai.

Akyu hkam la na lam – Bunghku si hpe sha yang hkum hkrang a matu tsi mawan lu sha tai ai hta n-ga dutlu dut sha hpaga galaw yang manu hpu lu nga ai lam hpe gam garan ya dat lu ai..

Ka Lajang ai – Elizabeth Seng Lawt Lu

Website – Kachin.rveritas-asia.org

Facebook – RVA-kachin

Wechat, Viber, Youtube, Instagram & Twitter- RVA-kachin Service